

Taksojen ja maksujen yleiset perusteet

Kunnanhallitus 06.05.2024 § 83

Valmistelija Talouspäälikkö Ilpo Huurinainen

Asian tausta

Kuntalain 14 § momentin 8 mukaan valtuusto päättää palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista. Yleisistä perusteista valtuusto voi päättää talousarvion yhteydessä tai erillisellä ohjeella. Yleisissä perusteissa määrätään päälinjaukset siitä mitä taksojen ja maksujen määrittämisessä on otettava huomioon. Useista kunnan perimistä maksuista on säädetty tarkemmin erityislailla, jolloin noudatetaan myös erityislaissa annettuja määräyksiä.

Taksojen ja maksujen yleisistä perusteissa annetaan yleiset päälinjat maksujen määrittelylle, jonka mukaan kaikki taksat ja maksut on luokiteltava. Varsinaisista maksuista ja niiden yksityiskohdista päättäminen kuuluu kunnanvaltuustolle, kunnanhallitukselle, asianomaiselle lautakunnalle tai muulle toimielimelle tai yksihenkilöiselle viranomaiselle sen mukaan, miten asiasta on säädetty tai määrätty lainsäädännössä, hallintosäännössä tai muulla päätöksellä.

Kunnan maksuilla tarkoitetaan sekä julkisoikeudellisia että yksityisoikeudellisia maksuja. Julkisoikeudellisella maksulla tarkoitetaan kunnan kannettavaksi laissa määrättyä suoritusta, jonka perusteista tai määrästä voidaan määrätä esim. laissa tai asetuksessa. Näitä ovat mm. rakennustarkastus- ja valvontamaksut sekä varhaiskasvatusmaksut. Julkisoikeudelliset maksut ovat suoraan ulosottokelpoisia.

Yksityisoikeudellisella maksulla tarkoitetaan maksua, jossa kunnalla kantajana on sama asema kuin vastaavan laitoksen omistavalla tai vastaavia palveluja tarjoavalla yksityisellä, yrityksellä tai muulla yhteisöllä. Näitä maksuja ovat mm. vesi- ja jätevesimaksut, venepaikkamaksut ja erilaiset pääsymaksut. Yksityisoikeudelliset maksut perustuvat yleensä kunnan ja asiakkaan väliseen sopimukseen. Yksityisoikeudelliset maksut eivät ole suoraan ulosottokelpoisia, vaan ovat tuomiolla haettavia.

Perusteita ja maksuja harkittaessa tulee ottaa huomioon julkisoikeudellisten maksujen laissa tai sen nojalla säädetty määräytymisperusteet ja maksun suuruutta koskevat määrittelyt sekä hallinnon harkintavaltaa rajaavat yleiset periaatteet kuten yhdenvertaisuuden periaate.

Maksut voivat kuitenkin olla esim. eri käyttäjäryhmille tai käyttäjille erilaisia, kun maksujen erilaisuus ja eron suuruus on asiallisesti perusteltavissa. Esim. yhdenvertaisuuslaki kieltää syrjimästä ketään iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Sellainen peruste tai käytäntö, jolla on hyväksyttävä tavoite ja tavoitteen saavuttamiseksi käytettävät keinot ovat asianmukaisia ja tarpeellisia, ei kuitenkaan ole syrjivä, vaikka olisikin henkilöön liittyvä ja asettaisi eri käyttäjäryhmiä erilaiseen asemaan. Käyttäjärhmittäinen maksujen

eriyttäminen on siten mahdollista, kunhan samaan käyttäjäryhmään kuuluvia kohdellaan samalla tavoin.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Tanskanen Henri
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy ohjeen taksojen ja maksujen yleisistä perusteista
Perustelut	Kuntalaki edellyttää valtuuston päättävän yleisistä perusteista, kuten edellä on mainittu.
Sovellettavat säädökset	Kuntalaki 14 § momentti 8, Juuan kunnan hallintosääntö 5. luku Tehtävien ja toimivallan jako 1 § Kunnanvaltuusto
Päätös	Hyväksyttiin. Merkittiin, että kokouksessa pidettiin tauko klo 17.35–17.41 tämän asian käsittelyn jälkeen.

Kunnanvaltuusto 27.05.2024 § 14
126/00.01.01.03/2024

Julkinen

Päätösehdotus	Kunnanhallitus esittää, että kunnanvaltuusto hyväksyy ohjeen taksojen ja maksujen yleisistä perusteista.
Päätös	Hyväksyttiin